higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

# NASIENRIGLYN

## NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

## MENSLIKE EN SOSIALE ONTWIKKELING
### NKR VLAK 3

**8 November 2022**

**Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.**

Kopiereg voorbehou

## AFDELING A

## VRAAG 1

| | |
|---|---|
| 1.1 | A |
| 1.2 | B |
| 1.3 | B |
| 1.4 | D |
| 1.5 | B |
| 1.6 | C |
| 1.7 | A |
| 1.8 | C |
| 1.9 | D |
| 1.10 | C |
| 1.11 | A |
| 1.12 | D |
| 1.13 | A |
| 1.14 | D |
| 1.15 | C |
| 1.16 | B |
| 1.17 | A |
| 1.18 | D |
| 1.19 | A |
| 1.20 | A |

(20 × 1) **[20]**

## VRAAG 2

| | | |
|---|---|---|
| 2.1 | 2.1.1 | sielkundige |
| | 2.1.2 | sal ’n individu nie |
| | 2.1.3 | gebreks- |
| | 2.1.4 | groei- |
| | 2.1.5 | Welsyn |
| | 2.1.6 | sekuriteits- |
| | 2.1.7 | estetiese |
| | 2.1.8 | Ondervoeding |
| | 2.1.9 | malnutrition |
| | 2.1.10 | nie verband hou nie met |

(10 × 1) (10)

| | | |
|---|---|---|
| 2.2 | 2.2.1 | Waar |
| | 2.2.2 | Waar |
| | 2.2.3 | Onwaar |
| | 2.2.4 | Waar |
| | 2.2.5 | Onwaar |
| | 2.2.6 | Onwaar |
| | 2.2.7 | Onwaar |
| | 2.2.8 | Waar |
| | 2.2.9 | Onwaar |
| | 2.2.10 | Onwaar |

(10 × 1) (10)
**[20]**

Kopiereg voorbehou

## VRAAG 3

| | | |
|---|---|---|
| 3.1 | 3.1.1 | B |
| | 3.1.2 | E |
| | 3.1.3 | G |
| | 3.1.4 | A |
| | 3.1.5 | F |
| | 3.1.6 | C |
| | 3.1.7 | J |
| | 3.1.8 | D |
| | 3.1.9 | H |
| | 3.1.10 | I |

(10 × 1) (10)

| | | |
|---|---|---|
| 3.2 | 3.2.1 | brandarm |
| | 3.2.2 | liggaamlike ontneming |
| | 3.2.3 | gesondheidsontneming |
| | 3.2.4 | inkomste |
| | 3.2.5 | opvoeding |
| | 3.2.6 | selfversorgend |
| | 3.2.7 | Belasting |
| | 3.2.8 | navorser |
| | 3.2.9 | godsdiens |
| | 3.2.10 | spraak |

(10 × 1) (10)
**[20]**

**TOTAAL AFDELING A: 60**

## AFDELING B

## VRAAG 4

4.1 4.1.1 Dit is die akkurate dophou en kennisname van ’n fenomeen soos dit in die natuur plaasvind met betrekking tot oorsaak en gevolg of wedersydse verhoudings. Dit beteken dat die inligting versamel word deur gebeurtenisse wat plaasvind, dop te hou en notas te maak. Data word versamel en korrelasies tussen voorspellers en reaksies word ondersoek.

4.1.2 Jy versamel data deur ’n standaardvraelys te gebruik, en soms deur gestruktureerde onderhoude te voer. Jy kry inligting van mense deur direkte of indirekte vrae te gebruik.

4.1.3 Dit is ’n intensiewe studie van ’n spesifieke individu of eienskap in ’n spesifieke konteks.

4.1.4 Dit sluit individuele asook groepsonderhoude in; ’n persoonlike ontmoeting tussen mense met die doel om inligting en idees uit te ruil.

(4 × 2) (8)

Copyright reserved 

4.2 Waarneming
Die kinders sal onbewus wees van die waarneming en sal natuurlik optree, dus sal die resultate betroubaar wees/Die kinders kan in hul natuurlike omgewing waargeneem word/Die onderwyser kan nieverbale gedrag waarneem/Die onderwyser kan deel word van die groep wat waargeneem word om inligting akkuraat te versamel, wat andersins nie beskikbaar sou wees nie. (Enige 1 + 1 × 2) (3)

4.3 Vertroue en respek/Toestemming/Misleiding/Ondervraging/Onttrekking van die ondersoek/Vertroulikheid/Beskerming van deelnemers/Raadgewing/Kollegas/Regstappe (Enige 4 × 2) (8)

4.4
- Die onderwyser versamel inligting oor die kinders wat nie bestaan nie.
- Sy versamel die data deur die kinders direk waar te neem. (2 × 2) (4)

4.5 4.5.1 kinders
4.5.2 fisiese ontwikkeling
4.5.3 kontrolelys
(3 × 1) (3)

4.6 Kinders is besonder vertrouend en kwesbaar/Kinders reageer gewoonlik nougeset op die ondersoeksituasie/Hulle sal die navorser tevrede stel en die take na die beste van hul vermoë uitvoer/Hulle wil eerlike, ongedwonge antwoorde gee/Hulle sal nie probeer om hul antwoorde te manipuleer om hulself te laat goed lyk nie. (Enige ander relevante antwoord) (2 × 2) (4)
**[30]**

## VRAAG 5

5.1 5.1.1 Fisiologiese behoeftes kan vervul word deur vir die kinders kos✓✓ en skoon water te gee✓✓/Deur kinders toe te laat om by die kleuterskool te slaap en na hul algehele welstand en gesondheid om te sien✓✓
(Enige ander relevante antwoord) (Enige 3 × 1)

5.1.2 Deur seker te maak dat die kleuterskool ’n heining en ’n hek wat gesluit is, het✓✓/Deur seker te maak dat die buitenshuise en binnenshuise area vry is van gevaarlike voorwerpe soos gebreekte glas✓✓/Deur seker te maak dat die volwassenes wat by die kleuterskool werk, verantwoordelike, wetsgehoorsame burgers is✓✓
(Enige ander relevante antwoord) (Enige 3 × 1)

5.1.3 Wys liefde en erkenning aan die kinders✓✓/Help hulle om vriende te maak/Help hulle om ander kinders te aanvaar✓✓/Moedig sosiale ontmoetings aan sodat die kinders hul eie sosiale identiteit kan ontwikkel✓✓ (Enige ander relevante antwoord) (Enige 3 × 1)

Copyright reserved 

5.1.4 Help kinders om ’n gesonde selfbeeld te ontwikkel✓✓/Gee positiewe terugvoer/Gee hul vertroue ’n hupstoot✓✓/Moedig empatie by kinders aan✓✓
(Enige ander relevante antwoord) (Enige 3 × 1)
(4 × 3) (12)

5.2 Groeibehoeftes verwys na behoeftes wat groei en ontwikkeling insluit, en die dinge wat ons in staat stel om na ’n nuwe vlak in ons lewens te beweeg, terwyl gebreksbehoeftes verwys na daardie dinge wat in ’n mens se lewe ontbreek en ’n individu verhoed om na die volgende vlak in die lewe te beweeg. (2 × 2) (4)

5.3 5.3.1 Deur genoeg proteïene,✓✓ minerale en vitamiene aan ’n kind te verskaf, byvoorbeeld vleis✓✓ (Enige EEN)

5.3.2 Deur genoeg vitamien B1✓✓ aan ’n kind te verskaf, byvoorbeeld ryssemels✓✓ (Enige EEN)
(2 × 1) (2)

5.4
- Fisiologies – Aanraking stimuleer die fisiese ontwikkeling van ’n baba.
- Veiligheid – Aanraking sal ’n baba gemaklik en veilig laat voel.
- Sosiaal/Erkenning – Deur ’n baba aan te raak, kommunikeer jy met hom/haar en hy/sy sal liefde en aanvaarding ervaar. (Enige 2 × 2) (4)

5.5 5.5.1 Die gemeenskap kan sopkombuise begin✓✓/Hulle kan groentetuine begin✓✓/Hulle kan borge vir kinders se skoolfooie en skoolklere kry/Hulle kan ’n speelgoedbiblioteek begin. (Enige 2 × 1)

5.5.2 Gemeenskappe kan ouergroepe begin om mekaar te help met voorbereiding om kinders in die onderwysstelsel in te skryf✓✓/Hulle kan ook skole kontak vir inligtingsessies oor skoolgereedheid.✓✓ (Enige 2 × 1)

5.5.3 Bure kan aangemoedig word om met die huishoudings langs hulle kontak te maak✓✓/Gemeenskappe kan maatskaplike werkers in die gemeenskap kontak om te help.✓✓ (Enige 2 × 1)

5.5.4 Gemeenskappe kan uitreikprogramme hou om straatkinders te help✓✓/Hulle kan na maatskaplike werkers uitreik om hulle met kospakkies te help✓✓/Hulle kan berading aan straatkinders verskaf. (Enige 2 × 1)
(4 × 2) (8)
**[30]**

## VRAAG 6

6.1
6.1.1 basiese
6.1.2 16
6.1.3 armoedevermindering
6.1.4 eerste

(4 × 1) (4)

6.2
6.2.1 Honger/Hongersnood of enige ander relevante antwoord
6.2.2 Skoon water
6.2.3 Siekte/Chroniese siekte
6.2.4 Haweloos

(4 × 1) (4)

6.3
- Ekonomiese groei: Die gemeenskap kan seker maak dat geen korrupsie in die gemeenskap plaasvind nie, sodat die beskikbare geld die behoeftiges kan help.
- Goeie regering: Die regering in die gemeenskap moet regverdig, doeltreffend en nie korrup nie wees, en moet in die langtermynbelang van die nasie optree.
- Herverspreiding van grond: Grond moet beskikbaar gemaak word sodat entrepreneurs hulle in die gemeenskap kan vestig.
- Mikrolenings: Dit kan gemeenskapslede met entrepreneursvaardighede help.
- Bemagtiging van vroue: Bemagtig vroue om hul eie besighede te ontwikkel.
- Opvoeding: Opvoeding is die sleutel tot sukses en sal met die werkloosheidsyfer in die gemeenskap help. (2 × 2) (4)

6.4
6.4.1
- 'n Arm mens voel meestal nie so goed soos ander mense nie en is gewoonlik skaam oor hul omstandighede, en dit kan 'n negatiewe invloed op hul selfbeeld hê.
- 'n Arm mens kan nie genoeg klere en kos bekostig nie en voel gewoonlik minderwaardig. (Enige 2 × 1)

6.4.2
- 'n Persoon wat beduidend armer is as die res van sy/haar familie, voel minderwaardig en is geneig om die familie te vermy.
- Hulle is dalk ook jaloers op die ander familielede. (Enige 2 × 1)

6.4.3
- As 'n mens arm is, word die eerste vlak van Maslow se hiërargie nie bevredig nie, dus sal dit vir hom/haar baie moeilik wees om op te beweeg na selfverwesenliking.
- Dit is vir 'n arm mens moeilik om te reik na enigiets anders as om net die mees basiese behoeftes te bevredig. (Enige 2 × 1)

(3 × 2) (6)

6.5 Die reg tot:

(8)

’n Naam en nasionaliteit vanaf geboorte/Familie en ouersorg✓✓/Basiese voeding,✓✓ skuiling,✓✓ gesondheidsorgdienste✓✓ en maatskaplike dienste✓✓/Beskerming teen mishandeling, verwaarlosing en misbruik✓✓/Beskerming teen uitbuitende arbeidspraktyke✓✓/Om nie teruggehou te word nie, behalwe as dit die laaste uitweg is✓✓

6.6 6.6.1 Onwaar✓ – ’n Hofbevel moet getoon word wanneer ’n mens se eiendom deursoek word.✓

6.6.2 Waar✓ – Almal het die reg om met respek behandel te word.✓

(2 × 2) (4)

**[30]**

## VRAAG 7

7.1 ’n Sorgafhanklikheidstoelae verwys na die toelae wat aan ouers, voogde of ander ouers van ’n kind jonger as 18 jaar betaal word, wat weens fisiese of verstandelike gestremdheid voltydse versorging nodig het, terwyl ’n kinderondersteuningstoelae aan die primêre versorger van een of meer kinders betaal word. (2 × 2) (4)

7.2 Hoe minder opgevoed ’n mens is, hoe groter is die waarskynlikheid dat daardie persoon werkloos is en in armoede leef. (2 × 2) (4)

7.3 Ja of Nee✓
Ja. Mense wat ROP-huise ontvang het, het beter oor hul omstandighede gevoel✓✓ en kon hoër hoogtes bereik.✓✓

OF

Nee. Die mense wat ROP-huise ontvang het, het niks anders gedoen om hul omstandighede te verbeter nie✓✓ en het net gewag vir die regering om meer te gee.✓✓ (Of enige ander relevante antwoord) (1 + 2 × 2) (5)

7.4 7.4.1
- Hou entrepreneursvaardighede-dae by die skool vir leerders, wat entrepreneursvaardighede aanmoedig.
- Hou inligtingsdae oor entrepreneursvaardighede.

7.4.2
- Neem leerders op ’n uitstappie om die natuur te geniet en waardeer.
- Onderneem staproetes saam met die leerders om hulle oor verskillende plante te leer.
- Hou inligtingsessies oor die skoonheid van ons land.

(Enige 2 × 1)

7.4.3
- Moedig portuur- of groepwerk aan.
- Hou in klastyd gereelde besprekings.
- Verbeter leerders se selfvertroue om kommunikasie aan te moedig.

(Enige 2 × 1)
(3 × 2) (6)

7.5 Plagiaat verwys na wanneer ’n mens onwettig die werk van ’n ander persoon gebruik en kopiereg verwys na die beskerming wat gegee word aan skeppers van oorspronklike materiale. (2 × 2) (4)

7.6
- Die navorser se werk sal nie gerespekteer word nie.
- Die navorser kan skuldig bevind word aan bedrog of die kopiëring van oorspronklike werk.
- Die navorser sal nie meer gerespekteer wrord nie. (Enige 2 × 2) (4)

7.7 Ja of Nee✓

Ja, want die inligting is geredelik beskikbaar, maar dit word nie noodwendig deur kopiereg beskerm nie, tensy daar uitdruklik genoem word dat dit die geval is.✓

OF

Nee, die internet is gewoonlik duidelik oor watter inligting sonder die toestemming van die skrywer gebruik kan word.✓ (1 + 1) (2)

7.8 Daar is nog baie volwassenes wat wil studeer en nie die geleentheid gehad het toe hulle jonger was nie. (1)
**[30]**

**TOTAAL AFDELING B: 120**
**GROOTTOTAAL: 180**